

Konfirmaatioyhteiskunnan ytimeissä

"Kirkko on jonkinlainen yritys siinä mielessä, että sillä on määrätty tavara, jonka se pyrkii myymään." /../

"Sen on pidettävä huolta siitä, että tämä tavara - sanoma - on mahdollisimman hyvä, sillä tälläkin alalla huonoa tavaraa myydään vain kerran." /../

"Kun yhteiskuntamme on muuttumassa informaatioyhteiskunnaksi, niin kirkon on oltava tässä mukana; tämä on aivan selvää."

Arkkipiispa John Vikströmin ajatuksia
Mainosuutisissa, s. 5-6.

Nämä arkkipiispan sanat johdattakoot meitä päivän tekstiin, joka on: ikuisuuteen on monta tietä, joista yksi on informaatioyhteiskunta, ja toinen: ydinsota.

Pyrin perustelemaan teesini aloittamalla tämänpuoleisesta. Tiedon jakelu- ja käsittelyteknologian pitkä hyppy pimeään on tuonut valon, joka ei loista vain kaupunkien yllä, vaan myös jokaisessa asuinkennossa, etäispäätteiden kuvaruuduissa: *informaatioyhteiskunta*. Käsillä on hetki, jolloin välillinen demokratia odottaa nöyränä poikana kalossia. Väli-töntä ei tosin tilalle ole tarjolla, mutta eräänlainen puihademokratia kuitenkin. Kohta voimme kukin etäispäätteiltämme ohjata kuntain ja valtioiden kohtaloita, demokraattisesti.

Kauppojen tarjoukset, ostostilaukset, pankkiasiat, sanoma"lehtien" teksti yms. hoituvat kotopäätteeltä. Työ muuttuu yhä laajemmin tietojenkäsittelyksi; sekin voidaan hoitaa asuinkennoissa. Jonkun vielä tarvitsee mennä uloskin: tarjouslenkki ei tule puihoja pitkin tyydyttämään informaatiokansalaisen ei-symbolisia tarpeita.

Edellä on eräs tulkinta informaatioyhteiskunnan puuhamiesten lähitulevan visioista. *Ismo Silvo* esittää artikkelissaan informaatioyhteiskunnan kritiikkiä osoittamalla ongelmalliseksi sen väitetyt yhteiskunnan demokratisoimisvaikutukset. Ihmisten tarvevaatimukset kun eivät enää synny ihmisten keskisissä välittömissä kontakteissa vaan ideologisen viestintä-kontaktin kautta.

Philip Elliotin näkemys informaatioyhteiskunnasta on vielä pessimis-tisempi. Elliotin mukaan "ihmisten kytkeytyminen kansallisvaltioihin on muuttumassa heidän kytkeytymiseensä kulutusyksikköinä korporatiiviseen maailmaan." Julkisuus rapautuu, informaatioyhteiskunnan tavoitteena ei ole informoitu poliittinen kansalaisuus, vaan markkinatietoisempi kulut-taja.

Mikäli tarvetta ideologiselle ohjailulle vielä esiintyy, tarjoaa infor-maatioyhteiskunta siihen kattavan koneiston. Ja ennen kaikkea, erilaiset tavarat on saatava myydyiksi. Sanoma, rauha ja sota.

Tuhon ja tuhon tuhon politiikkaan, puolustuspolitiikkaan, liittyviä salailun ongelmia selvittelee *Pertti Joenniemi* artikkelissaan. Salaisuuk-sia paljastaneet rauhantutkijat ovat jo olleet tuomiolla.

Kauko Pietilän, Heikki Hellmanin ja *Leena Paldánin* tutkimuksen eräänä lähtökohtana on ollut vanhempien valtiomiesten vakio-ongelma: pitää olla aseidenriisuntaa! ja pitää olla varustelua! Samanaikaisesti. Yhdysval-tain kongressi on ratkaissut tämän ristiriidan näppärästi tähdentäessään presidentti Reaganille, että MX-ohjusten rakentaminen on osa aseiden-riisuntaa.

Sitten kun olemme valmiit ostamaan tämän tavaran suoraan asuinkennoom-me toimitettuna, on konfirmaatioyhteiskunta valmis. Täydellinen tasa-arvo, tasa-aineksinen tuhka.

Jukka Haapasalo